

22. Статистичний щорічник України за 2007 рік. – К.: Консультант, 2008. – 622 с.
23. Мета реформ у вищій школі – якість і доступність освіти: Доповідь Міністра Івана Вакарчука на розширеній підсумковій колегії Міністерства освіти і науки України, 2 квітня 2009 р. // www.pravda.com.ua/news/2009/4/27/93927.htm.
24. Сидоренко О.Л. Приватна вища освіта: шляхи України у світовому вимірі / О. Л. Сидоренко. – Х.: Основа, 2000. – 222 с.
25. Кремень В. Освіта і наука України. Шляхи модернізації / В. Кремень. – К.: Грамота, 2003. – 216 с.
26. Винницький М. Впровадження третього циклу вищої освіти – ключ до успіху Болонського процесу / М. Винницький // Вища школа. – 2009. – № 3. – С. 20–27.

Непорожний В. А. Кадровий потенціал установ НАН соціогуманітарного профіля (1990-2010 гг.)

В статье исследуется кадровый потенциал учреждений НАН социогуманитарного профиля отечественной науки (1990-2010 гг.) Определяется количество лиц, обеспечивающих функционирование заведений НАН Украины социогуманитарного направления и возрастная структура кадров. Рассматривается влияние ухудшенного материального обеспечения академических учреждений со стороны государства на сокращение количества исследователей социогуманитарного профиля в Украине и снижение качества проводимых ими исследований. Рассматривается формирование нового поколения исследователей для которых характерно владение языками и пользования современными средствами научной коммуникации. Исследуются как положительные, так и негативные моменты процесса интеграции национальной системы подготовки и аттестации научных кадров в западноевропейскую и результаты ее функционирования на практике.

Ключевые слова: научные кадры, аспирантура, докторантура, научный потенциал, Национальная академия наук Украины, высшее учебное заведение.

Neporozhnyi V. A. The staff capacity of NAS institutions of sociohumanitarian profile (1990-2010).

The paper investigates human resources agencies NAS of sociohumanitarian profile domestic science (1990–2010). Specifies the number of persons engaged in the operation of establishments NAS sociohumanitarian trends and age structure of the frames. The impact of the degraded material support academic institutions by the state to reduce the number of researchers in the social and humanitarian profile of Ukraine and reduced quality of their research is examined. The formation of a new generation of researchers that are characterized by knowledge of languages and the use of modern means of scientific communication. Both positive and negative aspects of the integration process of the national system of training and certification of scientific personnel in the Western European and the results of its operation in practice are explored.

Keywords: scientific staff, postgraduate, doctoral, research potential, the National Academy of Sciences of Ukraine, higher education institution.

УДК 930.253(447)

М. Ю. Кулініч

ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ АРХІВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ТА НАУКОВИХ ІНСТИТУЦІЙ У СФЕРІ РЕСТИТУЦІЇ І ПОВЕРНЕННЯ АРХІВНОЇ УКРАЇНІКИ

У статті розглядається реалізація державної політики України щодо повернення архівної україніки внаслідок співпраці Державної архівної служби України та державних академічних установ. Подається огляд поступового процесу створення та формування нормативної, теоретичної та методичної бази, а також налагодження міжнародного співробітництва для виявлення, обліку та повернення архівної україніки. Зазначається, що історичне значення та науковий потенціал вивчення архівної україніки стали причиною виокремлення її в окремий науковий напрям.

Ключові слова: державна політика, архівна україніка, Державна архівна служба України.

Із здобуттям Україною незалежності стала можливою поставка питання про збереження, повернення та запобігання розкраданню національної історико-культурної спадщини, а також про об'єднання архівного багатства на території незалежної суверенної України. Особливої актуальності ця проблема набула із початком національного відродження, що включає в себе поглиблене усвідомлення самобутності української культури та особливостей історичного розвитку країни, проблеми збереження та розвитку національної культури, традицій, мови, відновлення історичної пам'яті, повернення забутих імен видатних українських діячів та утвердження національної свідомості та самосвідомості народу України.

Джерельну базу вивчення діяльності Державної архівної служби України в напрямку впровадження державних ініціатив щодо повернення архівної україніки становлять рішення Колегій та розпорядчі документи Держархівслужби, а також академічні державні програми та проекти, які окреслюють теоретичну та методичну основу процесу виявлення та повернення архівної україніки. Важливе інформаційне значення мають ресурси мережі Інтернет, зокрема Офіційний веб-портал Державної архівної служби України, який містить дані про різновекторну роботу Держархівслужби.

Історіографічне вивчення окремих аспектів проблеми відображене у працях відомих українських архівознавців В.Лозицького, Г. Боряка, Л.Дубровіної, О. Соханя, в яких висвітлено процес створення, розробки та впровадження академічної державної програми "Національна архівна інформаційна система (НАІС) "Архівна та рукописна Україніка", а також окреслено головні положення концепції комп'ютеризації

архівної справи в Україні [1, с. 12–19; 2, с. 6–17; 3, с. 26; 4; 5]. Основні завдання та мета галузевої програми “Архівна україніка” окреслені у статті І. Матяш [6, с. 33–35]. Огляд діяльності Центрального державного архіву зарубіжної україніки щодо поповнення фондів установи новими документами архівної україніки здійснив В. Берковський [7, с. 100].

Основними причинами виникнення питання повернення українських культурних цінностей в Україну були довготривала доба бездержавності, інкорпорація українських земель до складу Російської та Австро-Угорської імперій, Польщі, Румунії, Чехословаччини, а потім до Радянського Союзу. Ці процеси безперечно вплинули на формування та ступінь розвиненості українського суспільства, а також на пріоритети в становленні рівня його культурного розвитку. Виходячи з особливостей історичного розвитку України, її архівна спадщина розпорошена та зберігається не тільки в архівосховищах на території нашої країни, а й за її межами. Слід зазначити, що не менш важливою причиною розрізненості архівів стали еміграційні процеси, які стали поширеним явищем наприкінці XIX–XX ст. Саме тому, одним із завдань молододі держави було формування і активне впровадження державної політики, спрямованої на відродження національної пам'яті, збереження та повернення культурного надбання українського народу.

1991 рік став відправною точкою відтворення, розробки та впровадження державних ініціатив у сфері повернення культурних цінностей. Одним із основних векторів реалізації державної політики України у сфері реституції та повернення архівної україніки як складової українського культурного багатства є діяльність Державної архівної служби України та її співпраця з державними науковими інституціями.

Державна архівна служба України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого забезпечує впровадження державної політики у сфері архівної справи. Слід особливо наголосити на тому, що до вирішення цієї проблеми у теоретичній та методологічній площині упродовж останнього 20-ліття активно долучалися науковці Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства, Інституту української археографії та джерелознавства НАН України ім. М.С. Грушевського, Інституту рукопису Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, а також співробітники Центрального державного архіву України. Діяльність цих установ спрямовувалась на розробку теоретичної бази, понятійного апарату, забезпечення обліку та складання реєстрів архівної україніки, створення зведеної бази даних та умов інтелектуального доступу до неї.

Першим здобутком стала академічна державна програма “Національна архівна інформаційна система (НАІС) “Архівна та рукописна Україніка” (1991-1996). Ініціатива створення комплексної програми введення до наукового обігу архівних масивів інформації зародилась ще на початку 1991 р., коли був розроблений перший варіант програми за участі Інституту української археографії та джерелознавства НАН України ім. М.С. Грушевського та Інституту рукопису Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. Того ж року була поведена міжвідомча науково-методична нарада, на якій обговорювались питання програми з виявлення, обліку, опису архівних документів і рукописних книг та створення національного банку інформації документальних джерел з історії України. Окрім цього, в результаті обговорення були виділені категорії матеріалів, які відповідають поняттю “україніка”, а також виокремлені напрями діяльності програми, найбільш важливими з яких є виявлення та облік архівної та рукописної україніки у світі, створення електронної бази даних та зведеного реєстру втраченої чи не віднайдені архівної україніки, поповнення НАФ України копіями документів, які знаходяться за кордоном, а також публікація довідкової літератури стосовно україніки [1, с. 12–19].

З програмою “Національна архівна інформаційна система “Архівна та рукописна Україніка” були пов'язані проекти “Архівна та рукописна україніка”: Національна зведена система документальної інформації” та “Реєстр української рукописної книги”, які згодом об'єднали під назвою “Книжкова та рукописна спадщина України: створення бібліографічного реєстру і системи збереження та загальнодоступності” [5].

Розроблена концепція Національної архівної інформаційної системи містила положення, які визначали, що документальний архівний фонд як об'єкт НАІС комплектувався документами, що зберігаються в Україні, й усіма архівними матеріалами за її межами, що стосуються історії та культури України, а також НАІС встановлювала різнорівневу систему описування архівних матеріалів, в якій рівень колективного опису – фонд та архівна колекція, а для продуктивного функціонування системи на державному рівні передбачалось впровадження єдиних галузевих нормативних стандартів.

Окрім концептуальних основ НАІС потребувала науково-методологічних та організаційно-методичних розробок, які полягали в виробленні науково-теоретичних та інформаційно-технологічних завдань, а саме: визначенні одиниці каталогізації для НАІС, розробці методики опису архівних документів, підготовці галузевих описових стандартів та науково-довідкового апарату, а також створенні і функціонуванні автоматизованої системи, підготовці технічного проекту і розвитку інформаційної системи.

У ході реалізації програми НАІС було успішно узагальнено зарубіжний і вітчизняний досвід, підготовлено технічне завдання проекту НАІС, опубліковано основну бібліографію з проблем дескриптивних стандартів, правил архівної каталогізації, проведено апробацію структури даних, розроблено кодологічну модель і структуру опису східнослов'янської рукописної книги для інформаційної системи. При Головархіві України було створено спеціальний міжвідомчий відділ архівної Україніки і НАІС для методичного супроводу і практичної реалізації проекту (1993 р.) [4].

Результати розробки програми відображені в низці публікацій теоретико-методологічного, методичного, оглядового характеру, що складають фундамент подальшого розвитку Національної архівної інформаційної системи [2].

У 1994 р. результатом підписання угоди між Гарвардським науковим інститутом (США) та НАН України, Головархівом України та Міністерством культури України, став міжнародний проект "Археобібліотека" (АББ), що стосувався виявлення, описування, реєстрації та запровадження доступу до архівних документів і рукописних книг [3, с. 26]. У 1995 р. була розроблена концепція "Національна архівна спадщина України та державний реєстр "Археографічна україніка", якою було запропоновано створення реєстру у вигляді археографічного описання. На жаль, поставленої мети щодо здійснення реєстрації всього масиву архівної україніки у світі, не вдалось реалізувати у повному обсязі.

У грудні 2000 р. відкрився веб-сайт Держкомархіву України в мережі Інтернет, який став потужним інформаційним ресурсом для ознайомлення як науковців, так і широкого кола користувачів з діяльністю українських архівів. Одним з його розділів є "Архівна україніка", який складається з нормативних документів, переліку повернутих та переданих в Україну архівних колекцій, бібліографічної бази даних про матеріали щодо архівної україніки, оглядів зібрань архівної україніки в архівах інших країн [8]. Найбільшу інформативну цінність має перелік архівних матеріалів, які були передані та повернені в Україну з-за кордону. Він складався із зазначенням наступних характеристик: назва зібрання, його кількісні характеристики, рік передачі документів, країна з якої передавались або повертались матеріали, а також установа, куди надходили на зберігання нові архіви. Підрозділ веб-сайту з науковими публікаціями про архівну україніку має важливе евристичне значення для дослідників, а також інформативно-довідковий характер для зацікавлених осіб.

Початок 2001 р. в роботі Державного комітету архівів України ознаменувався прийнятим рішенням Колегії Держкомархіву "Про створення баз даних на зарубіжні документи історико-культурної спадщини України та документи іноземного походження з історії України", що мало надзвичайно важливе значення у формуванні НАФ [9]. Для виконання даного нововведення Держкомархів затвердив "Порядок здійснення централізованого державного обліку документів історико-культурної спадщини, що знаходяться за кордоном, та документів іноземного походження, що стосуються історії України". Згідно з положеннями згаданого Порядку, виявлення документів здійснюється на підставі міжвідомчих міжнародних угод про співробітництво в галузі архівної справи, в процесі дослідницької роботи працівників державних архівних установ у архівах за кордоном, а також у ході тематичного виявлення інформації про документи, що стосуються історії України, на бібліографічному рівні (вивчення науково-інформаційних та науково-довідкових видань). Завдання з пошуку та обліку зазначених документів покладено на центральні державні архіви, галузеві державні архіви, державні архівні установи Автономної Республіки Крим, державні архіви областей, міст Києва і Севастополя [10]. Архівні документи, які вдалось виявити мають описуватися на спеціальних картках централізованого державного обліку документів зарубіжної архівної україніки встановленого зразка, а документи, що надійшли з-за кордону на зберігання до України мають пройти етап фонування, описування та обліку.

Для пошуку, збирання, реєстрації та забезпечення збереженості зарубіжної архівної україніки 27 листопада 2002 р. Колегія Держкомархіву України прийняла рішення "Про підготовку основних засад міжвідомчої програми "Архівна спадщина української еміграції та діаспори ХХ ст.". Створення зазначеної міжвідомчої програми обумовлювалось наявністю за межами України цінного документального масиву, який утворився в результаті вивозу архівних документів представниками політичної еміграції, а також внаслідок діяльності української діаспори за кордоном. Метою цієї програми стало налагодження співробітництва з громадськими та науковими інституціями української діаспори, облік і впорядкування архівних колекцій та передача їх на зберігання в архівні установи України. Реалізація міжвідомчої програми "Архівна спадщина української еміграції та діаспори ХХ ст." передбачалась за рахунок співробітництва з україномовними закордонними центрами, благодійними організаціями та окремими інституціями діаспори, а втілення її у життя мало засвідчити інтерес України як держави до культурного надбання, створеного українською діаспорою та серйозні наміри щодо впорядкування та передавання архівних зібрань до України [11].

Наступним кроком, що мав активізувати роботу державних архівних установ у напрямку виявлення зарубіжної архівної україніки в різних країнах світу, стало рішення Колегії Держкомархіву України від 19 грудня 2006 р. "Про виявлення зарубіжної архівної україніки державними архівними установами України". Для задоволення даної ініціативи слід було виконати комплекс заходів:

Завершити розробку концепції створення та діяльності Центрального державного архіву зарубіжної україніки, як єдиного осередку надходження на зберігання архівних колекцій з-за кордону, зокрема від представників українських діаспор.

Розробити проект галузевої програми "Зарубіжна архівна україніка".

Активізувати міжнародне співробітництво з державними архівними службами інших держав щодо взаємного обміну між сторонами копіями документів з історичного минулого обох сторін.

Провести роботу з підготовки серії довідкових видань документів із зарубіжних архівів [12].

Надзвичайно важливою подією в історії архівної справи в Україні стало створення у 2007 р. профільного Центрального державного архіву зарубіжної україніки, на який державою було покладено місію поповнення Національного архівного фонду документами, що належать до культурної спадщини української нації та перебувають за кордоном, у тісній співпраці з закордонним українством [7, с. 100].

Наступним етапом в поглибленні дослідження архівної україніки стала галузева програма "Архівна україніка" (2008 р.), метою якої була розробка наукових і організаційних засад створення комплексного реєстру архівної україніки, реєстру фондів (колекцій) культурної спадщини України, які знаходяться за кордоном, а також реєстру документів, переданих на законних підставах до державних архівів України. Важливим компонентом програми було також укладання повного переліку зарубіжних установ, які

зберігають архівну україніку та створення умов доступу до комплексного реєстру архівної україніки [6, с. 33–35]. Того ж року були видані методичні рекомендації УНДІАСД – “Експертиза цінності документів архівної україніки” [13, с. 1–23], а згодом, у 2009 р. опубліковано аналітичний огляд “Архівна україніка в Білорусі” [14], а в 2010 р. побачив світ довідник “Архівна україніка в Канаді” [15].

Окрім наукової роботи, діяльність Державної архівної служби України відрізняється активізацією міжнародного співробітництва, що визначається укладенням договорів про співпрацю з головними архівними управліннями різних країн, забезпеченням участі керівництва Держархівслужби та державних архівних установ у робочих засіданнях Круглого столу архівів, Європейського (ЮРБІКА) та Євро-Азійського (ЄВРАЗІКА) регіонального відділень МРА, Консультативної ради керівників державних архівних служб держав-учасниць СНД та інших міжнародних архівних форумів.

Станом на 2013 рік Державною архівною службою України укладено договори з державними архівними службами та національними архівами Австрійської Республіки, Азербайджанської Республіки, Республіки Бельгія, Республіки Білорусь, Республіки Болгарія, Республіки Вірменія, Грецької Республіки, Республіки Грузія, Естонської Республіки, Республіки Казахстан, Киргизької Республіки, Китайської Народної Республіки, Республіки Куба, Латвійської Республіки, Литовської Республіки, Республіки Молдова, Республіки Польща, Російської Федерації, Румунії, Республіки Сербія, Республіки Туреччина, Угорської Республіки, Республіки Узбекистан, Федеративної Республіки Німеччина, Чеської Республіки, Республіки Чорногорія (26 двосторонніх міжвідомчих договорів, чотири меморандуми (Азербайджанська Республіка, Грузія, Ісламська Республіка Іран, Німеччина), три протоколи про спільні проекти (Білорусь, Росія, Угорщина), один план спільних заходів (Росія) [16].

Державна архівна служба України також налагодила співробітництво із зарубіжними архівними, науковими та музейними інституціями, міжнародними товариствами, такими як, Центральний архів МВС Республіки Польща, Американський меморіальний музей Голокосту (США), Документаційний центр об'єднання “Саксонські меморіали”, ФРН, Національним Меморіалом Катастрофи та Героїзму Яд Вашем (Держава Ізраїль), з якими укладено міжнародні договори про співробітництво гуманітарного характеру. До січня 2012 р. державні архіви співпрацювали з Генеалогічним товариством Юта (США). За веденням міжнародної діяльності Державної архівної служби України та архівний установ країни можна спостерігати на сторінках “Вісника Державної архівної служби України”, та офіційному веб-порталі Держархівслужби в розділі “Міжнародні контакти”, де в хронологічному порядку подається перелік та розлога інформаційна довідка про співпрацю України з іншими державами в галузі архівної справи, починаючи з 2000 р. [17].

Участь у налагодженні міжнародних контактів бере і Спілка архівістів України, в ході діяльності якої було укладено угоди про співробітництво з Спілкою архівістів Польщі, Товариством істориків-архівістів Придністров'я, Спілкою архівістів Росії [18].

Підсумовуючи результати діяльності Державної архівної служби України та наукових інституцій, зазначимо, що завдяки наполегливій та цілеспрямованій праці науковців, розроблялись та впроваджувались академічні програми та проекти, які сформуливали теоретичну та методичну основу процесу виявлення та повернення архівної україніки. Серед них, слід відзначити державну програму “Національна архівна інформаційна система (НАІС) “Архівна та рукописна Україніка” (1991–1996) та галузеву програму “Архівна україніка” (2008 р.), результати якої втілились у низку методичних та довідкових видань. Надзвичайно важливого значення для формування та поповнення НАФ документами архівної україніки набули прийняті рішення Колегії Держархівслужби, такі як: “Про створення баз даних на зарубіжні документи історико-культурної спадщини України та документи іноземного походження з історії України” (2001 р.), “Про підготовку основних засад міжвідомчої програми “Архівна спадщина української еміграції та діаспори ХХ ст.” (2002 р.), “Про виявлення зарубіжної архівної Україніки державними архівними установами України”, результатом останнього стало створення у 2007 р. Центрального державного архіву зарубіжної україніки.

Невід'ємний аспект діяльності Держархівслужби у сфері повернення архівної україніки – налагодження міжнародних контактів, тому за час діяльності відомства було укладено 26 двосторонніх міжвідомчих договорів, чотири меморандуми, три протоколи про спільні проекти та один план спільних заходів з європейськими та азійськими країнами.

Дослідження архівної україніки триває, а реалізація державних ініціатив, розробка та впровадження академічних програм та концепцій, публікація профільної науково-довідкової літератури, виокремлення вивчення україніки в окремий науковий напрям, а також діяльність новоствореного архіву зарубіжної україніки засвідчує нову віху розвитку архівної справи в Україні, окреслює сучасні пріоритети державної політики щодо архівної спадщини, яка є невід'ємною документальною частиною історії нашої країни.

Джерела та література

1. Лозицький В.С. Національна архівна інформаційна система України і “Архівна та рукописна Україніка” / В.С. Лозицький, Г.В. Боряк, Л.А. Дубровіна // Національна архівна інформаційна система “Архівна та рукописна Україніка” і комп'ютеризація архівної справи в Україні: Зб. наук. праць. – К., 1996. – Вип.1: Інформатизація архівної справи в Україні: Сучасний стан та перспективи. – С. 12–19.
2. Дубровіна Л. Національна архівна інформаційна система: Структура даних. Матеріали для обговорення Л. Дубровіна, О. Сохань. – К., 1994 – 46 с. ; Національна архівна інформаційна система “Архівна та рукописна Україніка” і комп'ютеризація архівної справи в Україні: Зб. наук. праць. – К., 1996. – Вип.1: Інформатизація архівної справи в Україні: Сучасний стан та перспективи. – 308 с., Дубровіна Л.А. Основні положення концепції комп'ютеризації архівної справи в Україні // Студії з архівної справи та документознавства. – 1998. – Том 3. – С. 6 – 17.

3. Архівна та рукописна україніка: матеріали розшир. міжвідом. наради по обговоренню Держ. прогр. "Архівна та рукописна україніка" (Київ, 17 жовт. 1991 р.). – 2-ге вид., допов. / [упоряд. Ольга Тодійчук; наук. ред. Василь Ульяновський]. – К.: Ін-т укр. археографії, 1992. – С. 26.
4. Боряк Г.В. Десять років інформатизації архівної справи в Україні: Проблеми. Здобутки. Перспективи / Г.В. Боряк // Офіційний веб-портал Державної архівної служби України. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Publicat/Researches/Doslidz-Boryak.php>
5. Національна архівна інформаційна система "Архівна та рукописна україніка" (1991–1996) // Офіційний веб-портал Державної архівної служби України. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/BranchProgs/Programa.php>
6. Матяш І.Б. Галузева програма "Архівна україніка" / І.Б. Матяш // Студії з архівної справи та документознавства. – К., 2008. – Т. 16. – С. 33–35.
7. Берковський В.Г. Поповнення Національного архівного фонду документами архівної україніки (2010–2011 рр.) / В.Г. Берковський // Архіви України. – 2011. – Вип. 1 (272). – С. 100.
8. Офіційний веб-портал Державної архівної служби України. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/>
9. Наказ № 4 Державної архівної служби України з оголошенням рішення колегії Держкомархіву України від 23 січня 2001 р. "Про створення баз даних на зарубіжні документи історико-культурної спадщини України та документи іноземного походження з історії України" // Офіційний веб-портал Державної архівної служби України. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Law-base/SCAU/index.php?2001-4>
10. Наказ Державної архівної служби України від 11 листопада 1999 р. № 67 "Про затвердження Порядку здійснення централізованого державного обліку документів культурної спадщини, що знаходяться за кордоном, та документів іноземного походження, що стосуються історії України" // Офіційний веб-портал Державної архівної служби України. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Law-base/Regulations/index.php?order-1999-67>
11. Наказ Державної архівної служби України з оголошенням рішення колегії Держкомархіву України від 27 листопада 2002 р. № 87 "Про підготовку основних засад міжвідомчої Програми "Архівна спадщина української еміграції та діаспори ХХ ст." // Офіційний веб-портал Державної архівної служби України. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Law-base/SCAU/index.php?2002-87>
12. Наказ Державної архівної служби України з оголошенням рішення колегії Держкомархіву України від 22 грудня 2006 р. № 168 "Про виявлення зарубіжної архівної україніки державними архівними установами України" // Офіційний веб-портал Державної архівної служби України. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Law-base/SCAU/index.php?2006-168>
13. Експертиза цінності документів архівної україніки з метою внесення до складу Національного архівного фонду: методичні рекомендації / Держкомархів України, УНДІАСД; укл. Селіверстова К., Ковтун М. – К., 2008. – 23 с. // Офіційний веб-портал Державної архівної служби України. – Режим доступу: http://www.archives.gov.ua/Archives/IASD/M_rek-08.pdf
14. Архівна україніка в Білорусі: аналіт. огляд / О.М. Коваль, М.Ю. Кулінич, А.А. Майстренко, І.В. Срібняк; Держкомархів України, УНДІАСД. – К., 2009. – 1068 с.
15. Архівна україніка в Канаді: довідник / упоряд.: І. Матяш (керівник), Р. Романовський, М. Ковтун та ін.; Держкомархів України, Укр. наук.-дослід. ін-т архів. справи та документознавства, Канад. ін-т укр. студій Альберт. ун-ту. – К., 2010. – 882 с.
16. Довідка про стан і перспективи міжнародного співробітництва Державної архівної служби, СФД та державних архівних установ // Офіційний веб-портал Державної архівної служби України. – Режим доступу: http://www.archives.gov.ua/Law-base/SCAU/2012_86_dovidka.pdf
17. Вісник Державної архівної служби України // Офіційний веб-портал Державної архівної служби України. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Publicat/Visnyk/>, Міжнародні контакти та співробітництво // Офіційний веб-портал Державної архівної служби України. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/International>
18. Довідка. Міжнародні контакти та співробітництво // Офіційний веб-портал Державної архівної служби України. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/International/>

Кулинич М. Ю. Деятельность Государственной архивной службы Украины и научных институций в сфере реституции и возвращения архивной украиники.

В статье рассматривается реализация государственной политики Украины относительно возвращения архивной украиники вследствие сотрудничества Государственной архивной службы Украины и государственных академических учреждений. Подается обзор постепенного процесса образования и формирования нормативной, теоретической и методической базы, а также налаживания международного сотрудничества для выявления, учета и возвращения архивной украиники. Отмечается, что историческое значение и научный потенциал изучения архивной украиники стали причиной выделения ее в отдельное научное направление.

Ключевые слова: государственная политика, архивная украиника, Государственная архивная служба Украины.

Kulinich M. Yu. Activities of the State Archival Service of Ukraine and scientific institutions in the field of restitution and returning of archival Ukrainica.

This article is devoted to realization of the state policy of Ukraine according to the returning of the archival Ukrainica as the result of the cooperation of State Archival Service of Ukraine and state academic institutions. It is given the survey of the gradual process of the creation and formation of the regulatory, theoretical and methodical basis and the establishment of international cooperation for identify, accounting and returning of the archival Ukrainica. It is indicated that historical value and scientific potential of studying archival Ukrainica is the reason of its separation as scientific school.

Keywords: the State policy, archival Ukrainica, State Archival Service of Ukraine